

---

## 2 Vragenuur

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

**De voorzitter:**

Fijn dat u er weer bent, mijnheer Van Haersma Buma.

(applaus)

**De voorzitter:**

Het nieuwe vragenuur is de eerste grote wijziging in het vragenuur sinds 1991, want toen zond de voorzitter de onderwerpen niet alleen door naar de regering, zoals nu, maar waren alle vragen ook helemaal uitgewerkt. De bewindslieden konden de beantwoording dus voorbereiden. Dat waren nog eens tijden! De bedoeling is dat het vandaag levendiger, effectiever en interessanter wordt, maar ook dat er meer vragen aan de orde komen en dat wij dus meer recht doen aan alle vragen die in de samenleving leven. We kunnen alleen maar meer vragen beantwoorden doordat de andere leden geen aanvullende vragen meer kunnen stellen en doordat de bewindspersonen minder tijd krijgen voor hun eerste antwoord. Levendiger betekent echter ook puntiger, geen lange aanlopen, geen uitweidingen en geen herhalingen. Dat geldt voor de vragsteller, maar ook voor de ministers en de staatssecretarissen. Ik ga u helpen door u strak aan de tijd te houden.

Aan de heer Ten Broeke de eer om vandaag het spits af te bijten met zijn vragen. Pardon, de eer is aan de heer Haverkamp; wij waren even bezorgd of de heer Atsma op tijd zou zijn. Het is jammer, mijnheer Ten Broeke; ik had het u zo gegund! De eer is dus aan de heer Haverkamp om het spits af te bijten. Mijnheer Atsma, ik ken u een beetje. Als wielrenner weet u dat iedere seconde telt. Ik vertrouw er dus op dat u ook in uw antwoord straks een snelle tijd gaat neerzetten.

**Vragen van het lid Haverkamp aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu over het niet vliegen met traumahelikopters.**

**De heer Haverkamp (CDA):**

Voorzitter. Mensen in een levensbedreigende situatie hebben maar een beperkte tijd waarbinnen hulpverlening bij hen aanwezig moet zijn. Soms is de situatie zelfs zo ernstig, dat een trauma-arts naar de patiënt toe moet en dat niet kan worden gewacht tot hij in het ziekenhuis is of dat vervoer te lang duurt, ik denk dan aan de Waddeneilanden.

Om deze trauma-artsen bij de patiënt te krijgen, gebruikt men de bekende gele traumahelikopters, maar de regering weigert nu de vergunning om 's nachts te kunnen opstijgen in Amsterdam en Groningen. Daardoor komt een groot deel van de Randstad en de Waddeneilanden buiten het bereik van de trauma-artsen. De CDA-fractie is op zijn zachtst gezegd verbaasd over dit besluit. De helikopters zijn namelijk voor veel geld aangepast om 's nachts te kunnen vliegen. De piloten zijn zeer goed getraind, zij zijn in staat om midden in de nacht in een stad te landen en zijn ook overigens extra getraind.

Waarom geeft de staatssecretaris geen toestemming om in de nacht te vertrekken? Wat is naar zijn mening nodig om deze vluchten wel te kunnen uitvoeren? Waarom is de situatie na jaren voorbereiding nu opeens onveilig? Realiseert de staatssecretaris zich dat door deze maatregelen in de winter al vanaf vijf uur 's middags niet meer kan worden gevlogen? Klopt het dat de traumahelikopters alleen nog van en naar het ziekenhuis mogen vliegen als er een patiënt aan boord is, terwijl men juist met de helikopter is gaan vliegen om de specialisten snel bij de patiënten te krijgen? Dat is het grote verschil tussen de traumahelikopter en de ambulance.

De regering stelt dat in noodgevallen wel kan worden gevlogen. Veronderstelt de staatssecretaris soms dat men 's nachts voor zijn plezier gaat vliegen? Zullen deze maatregelen ook gelden bij mist, regen en andere omstandigheden of alleen in de nacht?

Kortom, wat doet de staatssecretaris om ervoor te zorgen dat er ook in Amsterdam en Groningen 's nachts kan worden gevlogen?

**De voorzitter:**

Dan is nu het woord aan de staatssecretaris en hij heeft daarvoor drie minuten de tijd.

**Staatssecretaris Atsma:**

Mevrouw de voorzitter. Allereerst de beste wensen voor 2011.

De vragen die de heer Haverkamp heeft gesteld, zijn terecht gesteld, omdat afgelopen weekend in de berichtgeving werd gesuggereerd dat er van de ene op de andere dag een probleem zou zijn. Dit probleem is wat mij betreft niet aan de orde. Er kan overdag en 's nachts worden gevlogen. Ik heb in een eerste reactie al gezegd dat er gevlogen kan worden omdat er sprake is van een noodsituatie. In die zin is er niets veranderd. Er is een ontheffing verleend om ervoor te zorgen dat er dag en nacht kan worden gevlogen en om tegemoet te komen aan de zorgen die nu en in het verleden meermalen zijn geuit, ook door de Kamer.

Voor de lange termijn is het echter de vraag, en dat is naar mijn mening de kern van de discussie, of de helikopters op de ziekenhuizen gestationeerd moeten kunnen worden. Dit zou betekenen dat er veel gevlogen zal worden van en naar de ziekenhuizen, ook als dit niet strikt noodzakelijk is. Dan kom je dus uit bij het begrip "nood".

Het kabinet heeft in oktober/november de heer Baksteen gevraagd om uit te zoeken of op een verantwoorde manier kan worden gevlogen. Als het maar enigszins verantwoord kan, en dan hebben wij oog voor de veiligheid van zowel de piloot als de omgeving als de mensen in de helikopter, moet dat ook gebeuren, maar het is niet aan het kabinet om dat te beoordelen. Dit oordeel zal door een derde worden gegeven.

De heer Haverkamp weet ongetwijfeld ook dat er een procedure is gestart. Wij hebben een ontheffing verleend en daartegen is een aantal partijen in beroep gegaan. Dit is dus onder de rechter en het is niet aan mij om daarover op dit moment uitspraken te doen. Ik verzeker de Kamer echter dat het de intentie is van het kabinet dat de traumahelikopters voluit kunnen worden ingezet, zowel overdag als 's nachts. Dit kan alleen als dat op een veilige en verantwoorde manier gebeurt. De allerlaatste vraag van de heer Haverkamp was, of alleen mensen die daadwer-

## **Atsma**

kelijk betrokken zijn bij het vliegen van de helikopter in de helikopter mogen zitten. Welnu, het is ook zo dat specialisten in de helikopter mogen plaatsnemen.

### **De voorzitter:**

Dan mag de heer Haverkamp nu vervolgen met nog een ronde van twee minuten.

### **De heer Haverkamp (CDA):**

Dat specialisten in de helikopter mogen zitten, was mij bekend. Dat is juist de kracht van het concept: er wordt een trauma-arts naar de patiënt gebracht, omdat de situatie van de patiënt zo ernstig is dat deze anders waarschijnlijk te laat in het ziekenhuis zou aankomen. De concrete vraag aan de staatssecretaris is: blijft het mogelijk dat er een trauma-arts aan boord van een helikopter is en kan deze ook 's nachts naar een patiënt? Ongelukken gebeuren helaas niet alleen overdag, maar ook 's nachts en bij regen en mist. Blijft dat mogelijk?

### **Staatssecretaris Atsma:**

Ik kan daarover helder, kort en duidelijk zijn: ook dat is mogelijk, ook in de toekomst. Het gaat echter om de vraag wanneer er sprake is van een noodsituatie. Wij vinden dat je daar heel scherp en kritisch naar moet kijken.

Ik had nog niet de vraag beantwoord over vliegen bij slecht weer. Ook dat is uiteraard mogelijk, maar de grens wordt in de eerste en de laatste plaats bepaald door de piloot, die zelf moet inschatten wat wel en niet op een verantwoorde manier kan. Ik zeg erbij dat juist traumahelikopters zijn voorzien van de modernste apparatuur. Ik denk dat het niet aan de helikopters zal liggen dat er niet gevlogen kan worden.

### **De heer Haverkamp (CDA):**

De staatssecretaris zegt dat er in noodgevallen gevlogen mag worden. Het is toch wel helder dat het uiteindelijk een arts is die bepaalt of de medische situatie zo is dat hij naar de patiënt moet en dat niet een inspecteur van Verkeer en Waterstaat eerst eens diep gaat nadenken of de situatie wel of niet zo ernstig is dat de traumahelikopter mag uitvliegen?

### **Staatssecretaris Atsma:**

Het is altijd aan de medici en de medisch deskundigen om te bepalen of er sprake is van een noodsituatie. Dat zal zeker niet worden overgelaten aan ambtenaren op het ministerie. Ik herhaal dat de inzet van het kabinet is dat er gevlogen kan worden. Dat kan alleen als het verantwoord en veilig is. Daarop mag de Kamer ons nu en in de toekomst aanspreken.

### **De voorzitter:**

Ik dank de staatssecretaris voor zijn antwoorden.

Dit was de eerste serie vragen. Volgens mij ging het heel veel sneller dan gebruikelijk, maar het zou kunnen dat de heer Ten Broeke dit nog gaat verbeteren.